

TOVERITAR

Amerikan suomalaisten työläisnaisten äänenkannattaja ilmestyy Astoriassa, Ore., joka tiistai The Western Workmen's Pub. Society'n kustantamana.

Tilauhinnat Yhdysvaltoihin:
1 vuosikerta \$1.75. Puoli vuotta \$1.00
Canadaan ja Suomeen:
1 vuosikerta \$2.00. Puoli vuotta \$1.15

TOVERITAR,
Box 99, Astoria, Oregon.

Entered as second-class matter July 18, 1911, at the Postoffice at Astoria, Ore., under the Act of March 3, 1879.

TOVERITAR

(THE WOMAN COMRADE)

Subscription rates in the United States
One year \$1.75. Six months \$1.00

In Canada
One year \$2.00. Six months \$1.15

Toimitus:

HELMI MATTSON,
Box 99, Astoria, Oregon.

Lasten Joulu ilmestyy pian

Työttömänä aikana eivät äidit voi lapsilleen suuria lahjoja ostella. Jotkin pienosten floksi kuitenkin koetetaan hankkia. Alkäämmme tyytykö yllänsuomaan pieniin "kymppisentin" rukamiin, vaan haikkikaamme jon- taksiki kirjallisuutta ja julkaisuja. Kaikkien esinää on muistettava tilaa lapsille Lasten Joulu.

Lasten Jouluun sisällösti tiedämme ko sanoa seuraavan:

Jouluna, runo, Wm. Lahtinen, Venäjän lasten avuksi, pieni lasten näytelmä, Emma Mattila, Vasaramies, soma kertomus, Lydia Gratchef, Puorvorvon laulu, runo, Mikael Rütanen, Pohjojan asukkaista, kertoilee H. M. Terveys ja vapaus, opettavainen ju- telma, Selma-tähti, Annin uhraus, pik- ku kertomus, Helmi-tähti, Mirri ja Eari, runonpöytä, H. Kaksi maail- ma, kaunis kertomus, A. N. K. Co- ltonin, Ont., Ihanneliitto, R. a. Laula vain, K. Raution sävellys, Köyhän ja rikkiaan joulu, Jutelmia lapsille, K. Korionen. Muisto, soma runo, Wm. Lahtinen.

Kuvia on julkaisussa toistakym- mentä, kaikki kauniita ja miellyttä- viä. Kuvia on myöskin ihanneliittoi- ta ja suunnataikouluista. Rientäkää ajoissa tilaamaan LASTEN JOULU jokaiseen suomalaisen työläiskotiin. Hinta 25 senttiä. Tilattava osot- teella Toveritar, Box 99, Astoria, Ore.

Nainen tuotannossa ja ammatillisissa järjestöissä

Tyvä-äyän peruskohdat tov. Stur- oin alustuksesta selittää Punaisen Ammatillisen Internationalen perusta- va kokous:

"Kaikkialla missä kapitalismi vallit- see tai valta-asemaansa luottaa, jou- tavat pakosta yhä suuremmat nais- joukot tuotannolliseen työhön. Päivä- päivältä kasvava naistyöläisten luku tuotantouloilla ja laitoksissa, jotka wietä joku aika sitten olivat naisilta suljetut kokonaan. Sodan aikana la- goni naistyön käyttö nopeasti, ja hu- oimatta sen tilapäisestä supistumisesta sodan jälkeen maailman talouspu- lan vaikutuksesta, pakottaa taloudelli- sen ja yhteiskunnallisen kehityksen oleinen suunta edelleen lisäämään naistyön käyttämistä teollisuudessa.

Vaikka monilla tuotantouloilla nais- työvoima on nykyään vallitsevana tai ainakin on hyvin lukuisa tai merkitykseltään ratkaiseva, vaikka eräis- sä ammatillisissa naiset ovat lu- kumääränsä puolesta enemmistönä, niin kuitenkin on heidän osanotton-

sa ammatilliltojen työhön nähin asti ollut perin vähäpätöinen, monissa maissa on heidän osanottonsa amma- tilliseen liikkeeseen tuskin huomattu.

Kuitenkin on tuotannollisessa työs- sä olevien naisten tietoinen ja laaja osanotto ammatilliltojen vallankumu- ukselliseen taisteluun kapitalismin kukistamiseksi tavattoman tärkeä, jo- pa pakottava välttämättömyys. Mies- ten ja naisten yhteistyö ammatillitoi- lissa ja ammatilliltojen hyväksi, mi- kä kehittää ja valaisee luokkatietoi- suutta, on tehokkain keino saatta- maan tuotannollisessa työssä olevat naiset mukaan tähän taisteluun. Näis- tä seikoista seuraa:

1. Erikoista huomiota on kiinni- teitävä naisten yhdistämiseen Punai- sen Ammatti-Internationalen lipun ympärille ja heidän sosiaaliseen kas- vattamiseen. Tämän päämäärän saavuttamiseksi on käytettävä kaikki organisaattorivälitteet.

2. Vakavasti on pyrittävä saamaan työläisnaiset, naispölvelijät j. n. e. aktiivisesti osaanottamaan ammatilliseen elämään sen kaikissa vaiheissa ja muodoissa, asetettava heitä ammat- tilliltojen kaikkiin elimiin (työpaik- kanuovostoihin, agitaatio- ja tarif- fikomissionelimiin, kaikenlaisiin edus- tajiin j. n. e.)

3. Punaisen Ammatti-Internationa- len on mitä tarmokkaimmalla taisteltava hallituksen tukemaa työnantajia- kapitalistien pyrkimystä vastaan ko- hottaa ryöstösalistustaan, säilyttää ja luottaa riistoon perustuvan talo- utta käyttämällä halvempaa, järjesty- mättömää naistyövoimaa. Sen velvol- lisuus on työpaikkasuunnostelyissä, kollektiivisissa sopimuksissa tehtäessä, työttömyysavustuksissa j. n. e. pyr- kää asettamaan samanarvoiseksi mies- ja naistyöläiset, joiden ammatillitaito on sama, ja yleensä on sen taisteltava tuotannollisessa työssä olevien naisten työehtojen parantamisen puolesta. Edelleen, se ei saa sallia nais- työläisiä koskevien työsuojelulakien pienintäkään hölyttämistä, vaan pi- tää sen järkkäyttämättä pyrkiä kaikki puolin kehittämään ja käytännössä toteuttamaan naistyön suojelulakeja, varsinkin mikäli ne koskevat naisen suojelun raskauden ja synnytyk- sen jälkeisenä aikana.

4. Punaisen ammatillisten järjes- töjen on leppymättä taisteltava Amsterdamin kuuluvien järjestöjen am- matillisten ryhmäkuntain yrityksiä vastaan tunkea naistyövoimaa pois tuotantolaitoksista miesten eduksi. Niiden on katkaistava niiden järjes- töjen kaikki yritykset saavuttaa yh- teisymmärryksessä työnantajien kansa mitättömiä etuja miestyöläisille tuotannossa työskentelevien naisten etujen kavaltamisen hinnalla.

Punaisen Ammatti-Internationalen perustava kongressi julistaa, että y- läesitettöjen tehtävien käytäntöön so- veltaminen on askel eteenpäin sen tehtävän ratkaisua kohti, miten joh- detaan laajat naisjoukot vallanku- moustaisteluun kapitalismin kukista- miseksi.—TUT.

Taskurahoiksi vaiko?

Hallituksen työ-departementin nais- osasto on ottanut tutkiakseen nais- ten huonompia palkkoja teollisuudes- sa verrattuna miesten palkkoihin sa- mallaisissa töissä. Yleisenä luona nimittäin on — sekä työnantajien etä "yleisön" taholla — että naiset ei- vät tarvitse saada niin suurta palk- kaa, koska he eivät tee työtä varsi- naisesti eläkseen, vaan ansaitakseen

"käsrahoja", taskurahoja", "neulara- hoja" ja millä nimellä niitä kulloin- kin kutsuttaneet. Mutta yllä maini- tun toimiston tähänastiset tutkimuk- set kuitenkin osoittavat, että huomai- tavan suuri prosentti teollisuudessa työskentelevistä naisista todella haui- kivat elatuksensa sekä itselleen että työkyvyttömille sukulaisilleen tai on apuna ansaitsemaan lisää perheen varsinaisen elättäjän liian pieniä an- siolihia.

Puheena oleva hallituksen työ-de- partementin naisosasto on myös ot- tanut ohjelmaansa vaatia naisille kahdeksantuntista työpäivää selittä- nä, että pitempi työpäivä on naisille terveydellisessä suhteessa vaaralli- nen. Myös kappale- eli urakkatyötä vastaan aikoo mainittu toimisto taist- tella. Selitetään sen olevan myös naisten terveydelle vaarallinen, sillä kun joudutaan liaksi kiirehtimään ansaitakseen suunnilleenkaan edes o- saa elämän kustannuksista vastaavaa päiväpalkkaa.

Hallituksen työ-departementin nais- osaston halu ja harrastus parantaa naisten oloja teollisuudessa saattaa hyvinkin olla rehellisesti parasta tar- koittava, mutta sittenkin se on melko tuloksetonta touhua. Jokaisessa val- tiossa ovat voimassa omat teollisuus- lakinsa ja säädöksensä, joitten yli vain aniharvoissa tapauksissa yleis- maallisen hallituksen säädökset ulot- tuvat.

Esimerkkinä sellaisesta mainitta- koon tässä Massachusettsin valtion alinpalkka-komissionin päätös, että naisten "pikku-makeis"-teollisuudessa tulee vähintään saada 12 dollaria vii- kossa, vaikka sama komisiioi on se- littänyt, että nainen voidakseen koh- tuullisesti elää ja säilyttää terveytensä, tulee saada vähintään 13 dollaria 50 senttiä viikossa palkkaa, jos hänel- lä ei ole muita henkilöitä elätettävä- nä. Tämän päätöksen 12 dollarin viik- kapalkasta johtui komisiioin tekemään sen johdosta, että makeistehtailijat olivat selittäneet, että jos heidän täy- tyy maksaa työläisilleen suurempaa palkkaa eivät heidän liikkeensä voi pysyä pystyssä.

Mutta mistäs ne työläiset saavat sen puoleentoista dollaria? Jaa, se jää heidän asiakseen, mutta teollisuus ei voi pysyä pystyssä, jos työläiset saa- vat niin suurta palkkaa, että se ni- kuin naukuin vastaa kaikkein välttä- mättömiä elämän vaatimuksia. Siksihän se rappautuu työläisnaisen ja miehen terveys ja siveellisyys, josta johtuu tarmon puute aktiiviseen luokkataisteluunkin.

Ja vaikka teollisuustyöläiset ja muut raatajat saisivatkin palkkaa sen verran, että kunniallisesti hengis- sä pysyisivät ja terveytensä säilyttä- sivät, niin olisiko syytä siihen tyytyä? Ei suinkaan. Kapitalisti siinäkin ta- pauksessa saisi suurimman hyödyn työläisen työstä. Työväenluokan olo- ja perinpuhjin ei paranna mikään muu keino maailmassa kuin tuotanto- välineitten työväenluokan haltuun ot- taminen ja niitä työväenluokan hy- väksi käyttäminen. Se ei voi tapah- tua muuten kuin vallankumouksen kautta. Olosuhteet ja kapitalistiluok- ka määräävät, miten tämä vallanku- mous tapahtuu.

L. G.

MOSKOVA, marrask. — Amerikan avustusjärjestö on avannut Samaras- sa keittiön, jossa ruokitaan 4800 las- ta päivittäin.

Kirjeitä

NEW YORK, N. Y.

Maitolakko. Noin 11,000 maidon- ajuria meni lakkoon tk. 1 p. vaatien palkankorotusta ja ovat he vielä lakossa. Rikkurien ja poliisien a- vulla on koetettu kuljettaa maito- kärryjä pitkin katuja, josta ihmiset ovat saaneet käydä ostamassa. Kuin- ka usein me järjestyneet työläiset soimaammekaan lakonrikkureita, mut- tä kuinka moni meistä silti on ollut rikkurin asemassa tämänkin lakon aikana. Olemme nimittäin ostaneet ja käyttäneet sitä maitoa, jota rik- kurien avulla on levytetty. Elkö se ole mielestänne väärin, jos pysäh- dytte ajattelemaan? Olaksemme tie- toisia, järjestyneitä työ"lää meidän tulisi aina tällaisissa tapauksissa a- jatella kuinka voisimme olla par- haiten avuksi lakkolaisille että lak- ko olisi lakkolaisille hyödyksi, niin- pä nytkin meidän olisi kieltäydyttävä käyttämästä sitä maitoa jota rik- kurit kuljettavat.

Pukutyöläiset menee lakkoon. 14 p. tk., jos vaan työnantajat ottavat kappaletyön käytäntöön, 50,000—60, 000 union työläistä on valmiina al- kamaan lakon. Kumpikin puoli, työn- antajat ja työntekijät ovat luvan- neet taistella niin kauan kuin on mahdollista. Tämä lakko tulee ole- maan 4:s lakko sitte v. 1910. Silloin kesti lakko 16 viikkoa. V. 1916 se kesti 14 viikkoa ja 1919 4 viikkoa. Lakon ennustetaan leviävän muihin- kin kaupungeihin.

Kuuliko jumala porvarien rukouk- sia. 11:sta päivä, jolloin se Ranskas- ta tuodun tuntemattoman sotilaan ruumis haudattiin Arlingtonin suu- rilla juhlahalluksilla, jossa itse pre- sidentti Harding puhui ja täällä Madison Square Gardenissa tuhan- net ihmiset kuuntelivat sitä puheta. Silloin kello 12 soi kaikki kirkon kellot, kaikkien junien, tehtaiden y. m. rattaat ja työt pysähtyivät park- si minuutiksi, jolloin kohotettiin huo- kaus tai kiitos jumalalle. Tietenkin useampi porvari risti lihavat käteensä ja kiitti sodan jumalaa, joka siu- nasi hänen dollarinsa monin ker- roin ja rukoili ehkä uutta sotaa, että saisi uusia tulolähteitä.

Venäjän vallankumouksen 4:ttä vuosijuhlaa vietettiin täällä mones- sa eri paikassa, varsinkin venäläiset olivat järjestäneet suuremmoisia ju- lla ja kokouksia. S. s. os. muisto- juhlassakin oli haalin täydeltä ylei- söä, jossa toveri Yrjö Halonen se- losti Venäjän vallankumouksen syn- tyä ja kehitystä. Runon, Wm. Lahti- sen "Neljä vuotta", lausui Sanni Nuorteva, soololaulua esitti A. Mi- nutola ja näytelmäseuramme esitti I-näytöksiänsä kappaleen "Kaivostyö- mies" hyvin onnistuneesti.

"The Toiler" englanninkielinen va- semmistolaisten sanomalehti ei ilmes- ty enää Ohiossa mutta New Yorkis- sa sen osote: The Toiler 208 E. 12th st. N. Y. City, N. Y.

Kovin ovat "vallankumouksellisia" nämä meidän oikeistolaisemme pää- täen niistä näytelmistä, mitä he ovat tänä syksynä näytelleet. Tässä niitä on: "Tukkijoella", "Elinan surma", "Tytöiden Alfred", "Tuntematon nai- nen", "Carmen", "Suuri Parjaaja" y. m. "Sellaiset on laulut kun on lii- nutkin" voimme me sanoa. — r.